

ca. K.S.

Naczelne Dowództwo W. P.
(Sztab Generalny).

Poczta pol. 53.

~~Warszawa~~ 8. maja 1920 r.

ODDZIAŁ II.

Ew. 4. Nr. 19172/II

Raport posła polskiego w Bernie.

DO

GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZELNEGO WODZA

W W a r s z a w i e.

W załączeniu przesyła się do wiadomości odpis
raportu posła polskiego w Bernie z dnia 6/4 1920.r.
Nr. 1412/20/R.P.80 o stanowisku włoskich socjalistów
wobec Polski.

1 załącznik:

Szef Oddziału II:

Bołdeskuł m.p.

Za zgodność:

Major Szt.Gen.

Alfred Węgr
mp.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 32/95 dnia 22/6 1920 r.
załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCIVES
New York

POSELSTWO POLSKIE

w B E R N I E.

No.1412/20/R.P. 80.

Berno, dn.6.kwietnia 1920.

T a j n e.

O d p i s.

Socjaliści włoscy
a Polska

DO

Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w W a r s z a w i e.

Temu dni parę Sekretarz Poselstwa miał okazję asystować w Wenecji incognito naradom kilku znanych członków P.S.I. / partja socjalistyczna włoska/ między którymi był Musatti / Zyd/ wspomniany w raporcie Poselstwa Nr.676/20/R.P. 41 z dnia 17/II.b.r.

Z rozmów tam prowadzonych raz jeszcze skonstatać było można do jakiego stopnia wręcz wrogi jest stosunek P.S.I. do dzisiejszego Rządu Polskiego, " który mieni się demokratycznym, a więzi i męczy wszystkich, którzy głoszą bardziej liberalne idee. " Na czele Rządu stoi Piłsudski, niegdyś socjalista dzisiaj zdrajca proletariatu i przewodca reakcji polskiej: gdyby odważył się do Włoch przyjechać, napewno by stąd żywy nie wyjechał".

BOMBACCI i CABRINI

delegowani do Kopenhagi dla konferowania z Litwinowem nominalnie w sprawie dostaw zboża do Włoch przez Kooperatywy Rosyjskie, w drodze powrotnej zatrzymali się w Niemczech. Bombacci został w Berlinie i na północy Niemiec w celu obserwowania rozwoju tamtejszego ruchu komunistycznego i otrzymał instrukcje by wrazie powołania armji czerwonej niemieckiej, starał się nakłonić ich dowództwo do generalnej ofensywy na Polskę, w celu ulżenia bolszewikom, ewentualnie połączenia się z niemi. Charakterystycznym jest że P.S.I. narazie zupełnie nie wierzy w szczerość

ruchu spartakistów w Zagłębiu Westfalskim, uważając go za zgrabnie odegraną komedję, zupełnie pozbawioną rzeczywistej idei proletarjackiej a zainscenizowaną przez rząd przede wszystkim dla pretekstu posłania wojsk do pasma neutralnego: to ostatnie byłoby dla Niemiec sposobem pogwałcenia warunków traktatu pokojowego bez wywołania oburzenia opinii wszechświatowej, która narazie nie jest o rzeczywistym stanie rzeczy dokładnie poinformowana, a to przede wszystkim Niemcom chodzi, by dobitnie przed światem zademonstrować, że Francja nie jest w stanie wymusić na Niemczech dotrzymania warunków wersalskich: stąd tak nieprzejednane stanowisko Milleranda, rozumiejącego rzeczywiste zamiary Niemców, w sprawie wkroczenia Reichswehry do pasma neutralnego. Jakkolwiek P. S. I. nie wierzy w szczerość dzisiejszego ruchu rewolucyjnego w Niemczech i uważa go za drugi rozdział bardziej udanej, zamachu Lütwitza, interesuje się jednak o tyle, iż uważa, że gdyby projektowane przez Ludendorffa połączenie z wojskami sowieckimi nastąpiło, ruch spartakistów niemieckich pod wpływem "fantastycznego entuzjazmu" bolszewików rosyjskich wyłamałby się z pod kontroli dzisiejszych przewódców i szerokie masy zgłodniałego do reszty proletariatu niemieckiego "pod okrywką technieniem ideałów rosyjskich" stałaby się potężnym zarzewiem rewolucji na cały zachód Europy. Z faktem tym bardzo poważnie liczy się rząd francuski, który - jak mówił poufnie bawiący tu na parę dni z Paryża ambasador Dutasta, - nie jest bezwzględnie pewny siebie wobec wypadków spodziewanych na 1-szego maja i nie bez pewnych obaw ku dacie tej spogląda.

Drugi delegat włoski do Kopenhagi Cabrini, który w Wielką Sobotę do Włoch wrócił, w powrotnej drodze zatrzymał się w Monachjum; P. S. I. popiera gorąco

separatyzm bawarski, dążąc do stworzenia republiki austriacko-bawarskiej, a to dlatego iż komuniści czują się bardzo silne w Wiedniu i chcieliby wciągnąć Bawarię w sferę swych wpływów z Wiednia promieniejących. Jak wspomnieliśmy w raporcie w wyżej wzmiankowanym P.S.I. utrzymuje w Wiedniu stałą reprezentację pod pretekstem niesienia pomocy dzieciom wiedeńskim. Musatti co 10 dni tam wyjeżdża.

We Włoszech północnych ostatnimi czasy groźnie dawały się we znaki ciągłe strajki agrarne: w kilku miejscowościach włościanie zajęli majątki ziemskie i sami na nich gospodarują. W związku z tem zarząd P.S.I. postanowił zakomunikować rządowi włoskiemu iż na św. Marcina b.r. własnymi siłami przeprowadzi przymusowe wywłaszczenie wszystkich majątków ziemskich, o ile do tego czasu /t.j. 11. listopada/ rząd odpowiedniego prawa nie przeprowadzi.

Jak już wspominaliśmy w wyżej wspomnianym raporcie P.S.I. i nadal opływa w olbrzymie fundusze niewiadomego pochodzenia. Ostatnio w Medjolanie zaczął wychodzić dziennik "Umanita Nuova" oficjalnie się podający za organ anarchistów, pierwszy we Włoszech. Na 6-u arkuszach, bez ogłoszeń a więc i bez pobocznych dochodów. Głośno mówią, że pieniądze na to z Niemiec pochodzą.

We Włoszech, szczególnie północnych, wobec ogromnego rozgoryczenia opinii przeciw Entencie, /n.p. kelner restauracji odmawia swych usług jak po francusku do niego się mówi, ludność w Wenecji pobiła w z.p. amerykańskich marynarzy, których statek w porcie się zatrzymał/. Niemcy znajdują łatwe pole propagandy. To też uzdrowiska roją się od kuracjuszków niemieckich, a po ciągi od niemieckich komiwojażerów, ...i opinia publiczna przychylnie się do nich odnosi.

Za zgodność:

Poseł Modzelewski m.p.

Modzelewski

